

Til Økonomiforvaltningen
Center for Byudvikling
Københavns Rådhus
1599 København V
Att.: Simon Kofoed-Svendsen

BISPEBJERG LOKALUDVALG
Kulturhuset Bispebjerg Nordvest
Tomsgårdsvej 35.
2400 København N

www.bispebjerglokaludvalg.kk.dk

HØRINGSSVAR VEDRØRENDE FORSLAG TIL BYDELSPLAN BISPEBJERG

20.08.2010

Bispebjerg Lokaludvalg har den 3. juni 2010 fået vores forslag til bydelsplan til høring. Vi har noteret os forvaltningernes bemærkninger og reservationer vedrørende de fremlagte planer. Vi vil ikke kommentere forvaltningernes bemærkninger enkeltvis i dette høringssvar. I stedet foretrækker vi at drøfte forvaltningernes bemærkninger på møder med BRs stående udvalg og de relevante fagforvaltninger, efterhånden som vi går i gang med arbejdet med de enkelte projekter.

Lokal høring

Forslaget til bydelsplan har været i tryk i vores bydelsavis, der husstandsomdeles i 29.000 eksemplarer til samtlige af bydelens husstande. Dette har ikke medført mange indsigelser eller bemærkninger. 16. august 2010 blev afholdt et borgermøde med deltagelse af knap hundrede borgere på Bolsjefabrikken. Mødet mandede ud i en meget bastant opbakning til stort set samtlige af bydelsplanens forslag, samt en række bemærkninger til, hvorledes man kan komme videre med sagerne. Referat fra borgermødet eftersendes.

Særlige prioriteringer

Center for Byudvikling beder os om at fremhæve, hvilke projekter/indsatser vi særligt ønsker at arbejde videre med.

Den grønne bydel

- **Identitetsskabende bydelsplads.** Forhandlingerne med Shell om kommunens overtagelse af Shells grund på Tomsgårdsvej er langt fremtrædende. Vi vil bakke op om processen, og skabe en dynamisk borgerinddragelse i arbejdet med at indrette bydelspladsen.

Et lokaludvalg i
KØBENHAVNS KOMMUNE

Bispebjerg Lokaludvalg er en uafhængig lokal forsamling, der er oprettet af Københavns Kommune. Lokaludvalget fungerer som bindeled mellem københavnere i bydelen og politikerne på Københavns Rådhus.

- **Nye lommeparker.** Der er lokal opbakning til at identificere ledige byrum, hvor der lovligt og billigt kan etableres nye lommeparker. Lokaludvalget vil samarbejde med borgergrupper i dette arbejde.
- **Kollektiv trafik på Frederikssundsvej.** Lokaludvalget arbejder allerede på dette projekt i relation til projektet 'Busfremkommelighed på Frederikssundsvej'.

Den kreative bydel

- **Værket NV – en oase på Dong-grunden.** Bispebjerg Lokaludvalg er i færd med at etablere en arbejdsgruppe med lokale borgere, der skal videreudvikle vores planer og visioner for Dong-grunden. Derudover har vi allerede været i foretræde for Økonomiudvalget, og det er lokaludvalgets ønske, at der vil blive nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter for TMF, KFF og ØKF og Lokaludvalget, der skal arbejde videre med analysegrundlaget for en beslutning om Dong-grunden.

Tryghed og trivsel

- **Ungepakken og Ungebydelsplanen.** Bispebjerg Lokaludvalg deltager i styregruppen for implementeringen af Ungebydelsplanen, der forsøger at koordinere arbejdet på udsatte unge på tværs af forvaltninger og organisationer. Det arbejde vil Lokaludvalget forsætte med.
- **Tryghed i lokalområderne.** Lokaludvalget forventer at udvikle et lokalt tryghedsforum i området omkring det nye kulturcentrum på Dortheavej/Rentemestervej. Det vil blive sat iværk efter afholdelse af et indledende dialogmøde om tryghed med lokale beboere. Derudover regner lokaludvalget med at afholde 3 – 4 dialogmøder forskellige steder i bydelen om tryghed i løbet af efteråret. Dette arbejde vil forhåbentlig ske i samarbejde med Center for Sikker By.

Andre indsatser

I løbet af udarbejdelsen og høringen af bydelsplanen har mange aktive borgere meldt sig på banen med gode ideer og kommentarer. Lokaludvalget ønsker at inddrage de mange ideer og kommentarer i dets videre arbejde med implementeringen af bydelsplanen.

Med venlig hilsen

Alex Heick
Formand
Bispebjerg Lokaludvalg

Økonomiforvaltningen

Teknik- og Miljøudvalgets høringsvar vedrørende udkast til bydelsplaner for Amager Vest, Amager Øst, Bispebjerg og Vesterbro-Kongens Enghave

Sagsnr.
2010-108055

Dokumentnr.
2010-489495

Generelt er de fire bydelsplaner vellykkede og vil blive et godt grundlag for en videre dialog mellem lokalområdet og Borgerrepræsentationen om lokalområdernes udvikling og om specifikke projektforslag. Det er udvalgets indtryk, at borgerinddragelsen om bydelsplanerne har været vellykkede og diskussionerne i lokalområdet har været konstruktive og kreative og er resulteret i planer af en kvalitet, der kan bidrage til den øvrige planlægning.

Med bydelsplanlægningen styrkes den lokale stemme i den kommunale planproces. Herved kan bydelsplanlægningen medvirke til at fremhæve de enkelte bydeles identitet og karakteristika og dermed støtte mangfoldighed i udviklingen af byen som helhed.

Teknik- og Miljøforvaltningen har undervejs i processen været inddraget og har haft mulighed for at kommentere udkast til bydelsplanerne.

Forvaltningens kommentarer er enten indarbejdet i planerne eller fremgår af særlige afsnit i planerne. For hvert tema er forvaltningens kommentarer opsummeret i et afsnit med titlen "Københavns Kommunes Bemærkninger". Fagforvaltningen har således været med til at kvalificere planernes indhold.

I forhold til de tre første bydelsplaner er bydelsplanerne denne gang blevet mere konkrete og som noget nyt prioriteres bydelsplanernes projektforslag i afsnittet "prioriterede projekter".

Bydelsplanerne peger på en række udviklings- og projektmuligheder, som kan være en kilde til inspiration og danne udgangspunkt for en dialog fremover om planlægningens indhold. Det skal dog understreges, at der ikke i forbindelse med igangsætning af bydelsplanlægningen er afsat en økonomisk ramme til opfølgning af bydelsplanerne. Teknik- og Miljøforvaltningen har ikke afsat en særlig ramme til finansiering af forslag i bydelsplanerne og må således tage forbehold for resultatet af den årlige budgetbehandling.

Rådhuset
1599 København V

Telefon
3366 2613

Telefax
33 66 70 80

Direkte telefon
3366 2626.

E-mail
borgmesteren@tmf.kk.dk

www.tmf.kk.dk

Amager Vest

Tema: Amager Fælled

Af bydelsplanen fremgår det som et højt prioriteret ønske på den ene side at bevare Amager Fælled som naturområde og samtidig øge tilgængeligheden og brugen af området. Teknik- og Miljøudvalget vedtog den 3. maj 2010 en revideret udviklingsplan for Amager Fælled som støtter begge disse målsætninger. Udviklingsplanens forslag til indsatser er dog på nuværende tidspunkt ikke finansieret. En oversigt over finansieringsbehovet forventes at foreligge i august 2010.

Tema: Den bæredygtige bydel

Teknik- og Miljøudvalget finder det positivt, at et af planens højest prioriterede temaer handler om miljø og bæredygtighed. Planen indeholder udspil om grønne tage, vindmøllelav, adfærdsændring gennem synliggørelse af energiforbrug og affaldssortering, som alle er i tråd med kommunens generelle politik og som kan danne basis for en kommende dialog i forbindelse med realiseringen af kommunens klimaplan.

Tema: Den dynamiske bydel

I afsnittet "Plateau over kanalen" foreslås det, at den kommende skole bør indeholde et offentligt bibliotek. Af afsnittet "Københavns Kommunes Bemærkninger" fremgår det imidlertid, at det allerede indgår i projektet for den nye skole, at der etableres et bibliotek. Det bør i teksten præciseres, at der er tale om skolen i Ørestad City, idet der er en ny skole på vej i Ørestad Syd.

Af afsnittet "Københavns Kommunes Bemærkninger" fremgår det, at der i Ørestad ikke er udpeget potentielle lommeparker. Det er ikke korrekt, idet der er tre lommeparker på vej, og flere i fremtiden i Ørestad City. Lommeparkerne etableres på grundejerforeningsarealer.

Tema: Bydelen ved Bryggen

Bydelsplanen prioriterer etableringen af en aktiv promenade langs kyststrækningen fra Islands Brygge til Sjællandsbroen og med tiden hele vejen til Kalvebodbroerne i den sydligste del af bydelen. Bydelsplanen indeholder en række forslag til at skabe en levende havnekant. Teknik- og Miljøudvalget vil gerne indgå en dialog med lokaludvalget om, hvordan forslagene kan fremmes. Det skal dog understreges, at der i dag ikke er afsat midler til at realisere forslagene og mange af dem kræver grundejernes accept.

Teknik- og Miljøudvalget har i forbindelse med Kalvebodruten fundet en løsning på, hvordan promenaden føres forbi ro- og kajakklubberne i Havnestaden. På den måde imødekommes lokaludvalgets ønske på denne del af strækningen. Ifølge lokalplanen for artillerivej syd skal der etableres promenade langs havnen i forbindelse med byggeri i området. Det er imidlertid op til de enkelte grundejere at afgøre, om promenaden kan etableres inden byggeriet etableres.

Amager Øst

Tema: Miljø og bæredygtighed

Et af planens højest prioriterede temaer er temaet miljø og bæredygtighed. Det fremgår af planen, at lokaludvalget vil arbejde for, at Amager Øst går forrest for at skabe en klimarigtig hovedstad. Lokaludvalget ønsker at indgå et samarbejde med kommunen om at udarbejde en energiplan for bydelen med sigte på at skabe Københavns første CO2-neutrale bydel. Disse tilkendegivelser giver et godt grundlag for et samarbejde med lokaludvalget om realisering af kommunens ambitiøse klimaplan. Lokaludvalgene kan spille en vigtig rolle i dette arbejde ved at medvirke til at engagere borgerne i realisering af klimaplanens mål.

Tema: Livet ved vandet

Amager Øst Lokaludvalg påpeger vigtigheden af at udnytte bydelens favorable beliggenhed ved vandet. Der er store potentialer på og langs vandet, som ikke udnyttes optimalt. Store områder skal ifølge kommuneplanens rækkefølgeplan - jf. kommuneplanens hovedstruktur side 59 - først tages i anvendelse i senere faser af byudviklingen. Inden disse områder finder deres endelige anvendelse forudsættes det bl.a., at de kobles bedre til det overordnede trafiknet. For disse områder vil det være en god ide at overveje at iværksætte midlertidige anvendelser.

Tema: Levende byrum

Lokaludvalget ønsker at bevare blandingen af industri og boliger på Amager. Teknik- og Miljøudvalget er enig i, at det er vigtigt at tage hensyn til et lokalområdes historiske identitet. Ønsket om at bevare blandingen af industri og boliger kan imidlertid være svært at opfylde, idet mange af de eksisterende erhverv i bydelen ikke er forenelige med boliganvendelse. Hertil kommer, at en del af bebyggelsen i de gamle industrikvarterer er nedslidt. I "Bydelsatlas Amager" er der foretaget en vurdering af bygningernes bevaringsværdighed. I "Visuelt Bygningsregister" er denne vurdering blevet ajourført for en række kvarterers vedkommende herunder for Øresundsvej kvarteret. Disse vurderinger er udgangspunktet for kommunens holdning til, hvilke bygninger, der bør bevares.

Bydelsplanen indeholder endvidere en række forslag til at skabe levende byrum. Det drejer sig om forslaget til øst-vestgående forbindelser, der forbinder bydelen med Øresund; forslaget om etablering af "bevægelseshjørner"; forslaget om forskønnelse og forbedring af Amagerbrogade; forslaget om at udarbejde en belysningsplan for hele bydelen. Alle disse forslag er i god tråd med Teknik- og Miljøudvalgets politik på området og vil være et godt udgangspunkt for et samarbejde fremover om at forbedre områdets bymiljø.

Tema: Forbindelser på tværs af bydelen

Teknik- og Miljøudvalget er enig i, at den videre planlægning i lokalområdet skal undersøge mulighederne for at styrke forbindelserne på tværs af bydelen. Forslaget om at etablere en park oven på metroen finder udvalget ikke realiserbart. Det vil være alt for dyrt i forhold til, hvad der kommer ud af det. Kommunen arbejder i stedet for at realisere en grøn cykelrute langs banen. Det skal dog understreges, at der på nuværende tidspunkt ikke er afsat midler til at realisere denne rute.

Tema: Aktive mødesteder

I forbindelse med Områdefornyelse Øresundsvej tilføres bydelen to nye institutioner nemlig Musiktorvet og Børnekulturhuset. Disse to projekter vil, når de står færdige, kunne bidrage til en lang række sociale og kulturelle aktiviteter i bydelen. De bør derfor tænkes ind i bydelsplanen.

Bispebjerg

I bydelsplanen identificeres fire særlige kendetegn for bydelen Bispebjerg i forhold til resten af København: 1. der er mange kreative erhverv, 2. der er flere utrygge områder, 3. der er en skæv fordeling af de rekreative arealer og 4. der er meget gennemfartstrafik. Disse karakteristika danner baggrund for bydelsplanens 3 temaer.

Tema: Den grønne bydel

Den skæve fordeling af de rekreative arealer og gennemfartstrafikken, danner udgangspunkt for dette tema. Udvalget kan generelt støtte, at der fokuseres på disse forhold og finder, at de foreslåede projekter er gode og fornuftige. Der er dog også generelt en forudsætning for realiseringen af de foreslåede projekter, at der træffes politisk beslutning om at afsætte midler her til.

Bydelen er for en stor del godt forsynet med rekreative arealer, bortset fra Nordvest, den ældste del af bydelen. Planen indeholder derfor forslag til, hvordan dette kan forbedres.

Udvalget støtter generelt op om bydelens ønsker for mere grønt især i Nordvestkvarteret.

Desuden er der et positivt fokus på mere biologisk mangfoldighed i naturområderne, som udvalget kan støtte.

Af bydelsplanen fremgår det, at Glenteparken er en allerede planlagt lommepark. Det er ikke korrekt. Glenteparken er foreslået i lommeparkkataloget og dermed udpeget som potentiel lommepark.

Tema: Den kreative bydel

Temaet understøtter strategien i Metropolen for Mennesker om en mangfoldig by, en by for alle. Og bydelen rummer potentialer for at endnu flere af de nedslidte erhvervsbyggerier kan indrettes til kreative formål. Projektet vedrørende etablering af et netværk, 2400creative, ser udvalget som et væsentligt initiativ, i forhold til at understøtte etablering af flere kreative erhverv.

Udvalget indgår gerne i dialog med lokaludvalget og Københavns Erhvervscenter - eventuelt i forbindelse med projekt Gang i København II - om at fremme mulighederne for de kreative erhverv. En række af de konkrete projekter er omfattende og ikke finansierede. Projektet om at indrette DONG-grunden til værksteder, butikksformål mv. vurderes som vanskeligt realiserbart ikke mindst i forhold til rammerne for kommunens virke.

Teknik- og Miljøforvaltningen er aktuelt i dialog med Økonomiforvaltningen med henblik på at afdække mulighederne for at realisere projektet for indretning af Forlagshuset.

Tema: Tryghed og trivsel

Temaet er i overensstemmelse med kommunens strategi om at skabe en tryk by, og temaet underbygger dermed de indsatser kommunen igangsætter med det formål.

Det skal nævnes, at Teknik- og Miljøforvaltningen sammen med Sikker By-sekretariatet fremlægger et notat/indstilling for Borgmesterforum i september, hvor det foreslås at Bydelsplanen og Ungebydelsplanen følges op af en handlings- og investeringsplan, som skal sikre koordinering og sammenhæng mellem her og nu aktiviteter, diverse projekter og de langsigtede mål og visioner for området.

I den forbindelse skal det også bemærkes, at der er mange voksne, som er socialt udsatte, misbrugere m.v. I afsnittet om trykhed m.v. er det primært børn og unge gruppen der er beskrevet. Planen forholder sig ikke rigtigt til udfordringerne på voksenside.

Frivillighedsteamet, der foreslås, er ligeledes en tanke, som kan støttes af udvalget, da der dels er affaldsproblemer i bydelen, dels et ønske om at involvere de lokale engagerede borgere.

Afslutningsvist kan bemærkes, at i bydelsplanen beskrives bydelen bl.a. som et sted med mange små boliger. Udvalget er klar over, at der er relativt mange små og også mange utidssvarende boliger, og der er trods de gennemførte kvarterløft stadig store byfornyelsesbehov. Det ses ikke så direkte af Bydelsplanen, om der er overvejelser om boliginvesteringer og fremtidssikring m.v.

Vesterbro-Kongens Enghave

Bydelen består af de to byområder Vesterbro og Kongens Enghave, der tidligere var to selvstændige bydele. Byområderne har hver sit lokaludvalg og hver sin selvstændige identitet.

Vesterbro er et urbant område med tæt bebyggelse, et aktivt byliv og få grønne områder. Kvarteret er allerede i vidt omfang byudviklet ved gennemførelsen af byfornyelsen på indre Vesterbro, men der er også store muligheder i udviklingen af Carlsberg, Kødbyen og godsbanearrealerne.

Kongens Enghave er et mere åbent byområde, som har et stort potentiale for at udnytte den attraktive beliggenhed ved vandet til nybyggeri og rekreative formål.

Bydelskatalog Kongens Enghave

Tema: Det Grønne og Blå

Teknik- og Miljøudvalget støtter generelt op om bydelens ønske om, at det grønne og blå element skal medvirke til at binde bydelen sammen og ønsket om en byudvikling, der fremmer et bæredygtigt miljø.

Der arbejdes aktivt for at fremme planerne om at forbedre vandkvaliteten i Harrestrup Å og for også på længere sigt at etablere en strandpark ud til Kalveboderne.

Tema: Trafik

Teknik- og Miljøudvalget er enig i, at den trafikale belastning af bydelen er massiv og at der bør arbejdes på, at mindske barriererne, så kvartererne bedre kan bindes sammen.

Tema: Byliv

Lokaludvalget ønsker, at der skabes bedre rammer for et mere levende og forskelligartet byliv. En forudsætning for det er blandt andet, at der skabes en bedre sammenbinding af de eksisterende og de ny boligområder.

Dette mål er fuldt ud i overensstemmelse med kommunens generelle målsætninger for byliv og for udviklingen af dette område.

Bydelskatalog Vesterbro

Tema: Demokrati

Lokaludvalget har et ønske om at bevare og styrke nærdemokratiet for derigennem at udvikle Vesterbros solidaritet.

Tema: Plads til alle

Lokaludvalget har et ønske om, at der i bydelen skal være plads til alle og at socialt udsatte gruppers forhold skal forbedres. Det er Teknik- og Miljøudvalget enig i.

På side 46 foreslår Vesterbro Lokaludvalg: "at der skaffes plads til "skæve" boliger og daginstitutioner ved at kombinere disse to funktioner i nyt byggeri. Der er to byggetomter i Sundevedsgade, der ikke er lokalplanlagt for, som eventuelt kunne bruges til dette."

På side 49 under 2.b. Boliger til udsatte grupper angives det, "at kommunen ikke kan anbefale, at kombinere disse funktioner."

Hertil skal Teknik- og Miljøudvalget udvalget bemærke, at der i Sundevedsgade 8 er en tom grund, som kommunen har overtaget som led i byfornyelsen af "Tøndergade-karreen". I forbindelse med vedtagelsen af lokalplanen og byfornyelsesbeslutningen for karreen har det været tilkendegivet, at denne grund vil kunne bruges til et byggeri af "skæve" boliger. Det er fortsat hensigten at realisere et sådant byggeri der. Grunden er ikke stor nok til også at rumme en daginstitution, men der er allerede indrettet en sådan i karreen integreret med boliger i nybyggeriet Tøndergade 8.

Derudover arbejdes der med at finde løsninger for byfornyelse af karreen på den anden side af Sundevedsgade, "Sundevedsgade-karreen", hvor der også kan blive mulighed for nybyggeri. Der er ikke taget stilling til, i hvilket omfang der skal bygges i denne karré og hvilke funktioner, der i givet fald skal være i nybyggeriet.

Tema: Bymiljø og trafik

Der er forskellige forslag, der kan bidrage til et grønnere Vesterbro og bedre adgang til bydelens rekreative områder. Endvidere er der en række forslag til trafikreguleringer. Der er i afsnittet Københavns Kommunes Bemærkninger redegjort for, at der på en række områder er taget initiativer, der kan fremme lokaludvalgets visioner på sigt.

På side 63, pkt. 9.c. Vesterbro som vindmølleeksperimentarium bør det indarbejdes, at forvaltningen har udarbejdet et sæt retningslinjer for opsætning af byvindmøller.

Tema: Kultur og fritid

Teknik- og Miljøudvalget er helt enig i, at det er vigtigt, at der er fokus på at skabe gode muligheder for kreative udfoldelser. Derfor bør der også fremover i planlægningen overvejes muligheder for at afsætte plads til kulturelle formål og idræt.

Med venlig hilsen

Bo Asmus Kjeldgaard

Samtlige fagudvalgene opfordres til at bidrage med høringssvar til bydelsplanen for Bispebjerg.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,
1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget godkender indstillingen som høringssvar til forslag til bydelsplanen for Bispebjerg.

PROBLEMSTILLING

Det anslås, at i alt ca. 750 borgere og interessenter har deltaget på forskellig vis i løbet af borgerprocessen i forbindelse med bydelsplanen. Resultaterne af den lokale proces er samlet op af Bispebjerg Lokaludvalg og overleveret til Økonomiforvaltningen, som på baggrund af det overleverede materiale har udarbejdet det endelige forslag til bydelsplan for Bispebjerg.

Fagforvaltningerne har bidraget og været involveret i hele processen med viden og input om konkrete politikker og tiltag indenfor deres sektorområder, samt at kvalificere ideer og indhold.

Udkastet til bydelsplan for Bispebjerg indeholder en vision om Bispebjerg som ”Bydelen på toppen med højt til loftet”.

Udkastet indeholder 3 prioriterede temaer, idet Lokaludvalget har udpeget en række projekter, som anses som vigtigst for bydelens udvikling. Økonomiforvaltningen bemærker, at lokaludvalgets forslag ikke er finansierede og derfor ikke kan realiseres umiddelbart (bilag 1).

Lokaludvalgets prioriterede projekter:

Tema 1: Den grønne bydel. Et grønt vækstområde omkring Rentemestervej – Lokaludvalget ønsker, at området omskabes til et grønt kraftcenter fuld af kreativitet.

Tema 2: Den kreative bydel. Dansehuset - Borgerrepræsentationen afsatte i forbindelse med budget 2009 18,4 mio. kr. til projektet. Lokaludvalget bakker op om projektet og foreslår, at også torvet tænkes ind i projektet.

Tema 3: Tryghed og trivsel. Tryghed omkring Dortheavej - Lokaludvalget foreslår, at der tages hånd om udfordringerne omkring Dortheavej med en helhedsorienteret indsats med bedre koordinering og nye prioriteringer af indsatser og ressourcer – baseret på lokal viden.

Alle de prioriterede projekter kan kobles til sundhedspolitikens visioner om mere og bedre liv samt en sund og aktiv hverdag.

LØSNING

I forbindelse med de lokale demokratiprocesser er det relevant at fokusere på de afledte effekter nye tiltag kan have for borgernes sundhed, og hvorledes udviklingen af nye byrumsstrukturer og sundhedsfremme kan komplimenterer hinanden.

Visionerne om et grønt kraftcenter og Bispebjerg som en kreativ bydel, lever op til intentionerne i sundhedspolitikken, da øget byliv kan betyde øget trivsel for borgerne. Sundheds- og Omsorgsudvalget opfordrer lokaludvalget til, at der i indretningen af nye byrum ligeledes fokuseres på øget sundhed for brugerne. I forhold til danseteater og en særlig børne- og ungdomsscene kan disse indsatser have en afledt effekt i form af øget bevægelse, bedre sociale kompetencer og en oplevelse af kammeratskab og tilhørsforhold for deltagerne, hvilket har positiv indflydelse på den mentale sundhed.

I forbindelse med at bydelen ønsker at tiltrække erhverv såsom cafeer, spillesteder, gallerier og lignende, anbefaler Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, at lokaludvalget forholder sig til københavnernes alkoholvaner og rygning i det offentlige rum. Ligeledes bør der tages stilling til spisesteder og tilgængeligheden af sund mad.

Lokaludvalget har fokus på udsatte borgere og borgere i alle aldre i boligområderne, idet en koordineret indsats i førskolealderen for at forebygge social marginalisering skal prioriteres. Dette er i overensstemmelse med Sundheds- og Omsorgsudvalgets sundhedspolitiske visioner og har en positiv indvirkning på folkesundheden.

En sikker og tryk by er af afgørende betydning for borgerens mulighed for at kunne bevæge sig i og bruge de offentlige byrumsstrukturer ikke mindst for de ældre borgere. Indsatsen lever op til intentionerne i sundhedspolitikken omkring mere og bedre liv i byen.

ØKONOMI

Der er ingen økonomiske konsekvenser forbundet med indstillingen, idet der ikke er taget stilling til finansiering af de i planen indeholdte forslag.

VIDERE PROCES

Indstillingen sendes som høringssvar til projektleder Økonomiforvaltningen senest fredag den 20. august 2010.

Anne Mette Fugleholm

/Anne Smetana

Forslag til Bydelsplan for Bispebjerg er sendt i høring i Kultur- og Fritidsudvalget. Udvalget anmodes om at tage stilling til forvaltningens forslag til høringssvar.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Kultur- og Fritidsudvalget,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget godkender denne indstilling som udvalgets høringssvar til forslag til Bydelsplan for Bispebjerg.

PROBLEMSTILLING

Kultur- og Fritidsforvaltningen har modtaget forslag til Bydelsplan for Bispebjerg fra Center for Byudvikling, Økonomiforvaltningen (bilag 1).

Der skal i perioden 2008-2011 udarbejdes en bydelsplan for hver af de 10 bydele i København. Arbejdet organiseres i tre bølger. Borgerrepræsentationen godkendte den 10. juni 2009 første bølge af bydelsplanerne, der omfattede Valby, Vanløse og Østerbro.

Anden bølge omfatter bydelene Amager Vest, Amager Øst, Bispebjerg og Vesterbro-Kgs. Enghave, som blev igangsat i maj 2009.

LØSNING

Kultur- og Fritidsforvaltningen har gennemgået forslaget til Bydelsplan for Bispebjerg, og har på vegne af udvalget indhentet faktuelle kommentarer fra kultur- og fritidsinstitutionerne i området, samt tilkendegivelser af, om der er nogle af forslagene i bydelsplanen, som kan gennemføres indenfor de eksisterende økonomiske rammer.

Kultur- og Fritidsforvaltningen har følgende kommentarer til udvalgte indsatsområder:

1. indsatsområde: Grønne og rene byrum

Kultur- og Fritidsforvaltningen er positiv overfor ideen om at omdanne tomme grunde, torve, pladser mv. til grønne byrum, så de i højere grad kan anvendes af borgerne til rekreative aktiviteter, motion og leg. Der kan findes inspiration til hvordan i Kultur- og Fritidsforvaltningens idékatalog "10 næridrætsanlæg der rykker!".

1.a: Kultur- og Fritidsforvaltningen er enig i forslaget om så vidt muligt at opprioritere Rentemestervej til en "oplevelsesgade" i Nordvestkvarteret, for at skabe mere liv i bydelen. Det skal være en indre forbindelsesgade, som forbinder det nye kulturhus/bibliotek på Rentemestervej 76 med Lygten – herunder også knudepunktet ved Nørrebro Station.

1.b: Kultur- og Fritidsforvaltningen er positiv overfor forslaget om at etablere et nyt bydelscenter i form af en "identitetsskabende" bydelsplads foran det nye kulturhus/bibliotek. Der arbejdes allerede på dette som en del af aftalegrundlaget i "Lidt Mere Nordvest".

1.b: I bydelsplanen betegnes det nye kulturhus/bibliotek "Kultutek". Forvaltningen skal for god ordens skyld præcisere, at det endnu ikke er besluttet, hvad det samlende kulturhus og bibliotek skal hedde.

1.d: Kultur- og Fritidsforvaltningen ønsker at bibeholde boldbanerne i Lersøparken, da der er et stort behov for boldbaner i København. Det er generelt for få boldbaner i København til at udfylde behovet for boldspil i byen. Kultur- og Fritidsforvaltningen støtter derfor ikke nedlæggelse af boldbaner.

3. indsatsområde: Kreative erhverv og zoner

3.a: Kultur- og Fritidsforvaltningen finder, at forslag om kreative netværk, gadefester mv. er sympatiske, da de vil styrke sammenhængskraften og den lokale identitet i bydelen. De decentrale institutioner i området har dog ikke afsat midler til dette.

4. indsatsområde: Kreativ børne- og ungekultur

Kultur- og Fritidsforvaltningen er positiv overfor at gå i dialog med lokaludvalget og andre interessenter i forhold til at videreudvikle områdets børnekulturelle tilbud og aktiviteter - samt skabe et særligt kreativt miljø for børne- og ungeteater i bydelen. Her vil Børnekulturhuset Sokkelundlille, det kommende Dansehus og teatergruppen Batida være et godt grundlag at bygge videre på.

5. indsatsområde: Kreative kulturdynamoer

5.a: Kultur- og Fritidsforvaltningen kan supplere med, at Karens Hus, som hører under Kultur Bispebjerg Nordvest, allerede i dag er etableret som et unikt kulturhus - et byøkologisk forsøgs- og udstillingshus med have. En række lokale foreninger er bosiddende i huset, herunder Agendaforeningen, Grønne Haver, Skolehaverne og Miljøpunkt. En arbejdsgruppe, bestående af deltagere fra disse foreninger og Kulturhuset, arbejder pt. på at udarbejde et visionært forslag om et slags "grønt eksperimentarium".

5.b: Kultur- og Fritidsforvaltningen er positiv overfor ideen om at skabe sammenhæng på Bispebjerg Torv og gøre området mere livligt og socialt. Dansehuset skal så vidt muligt åbne sig op udadtil og bidrage til sammenhængskraften i området. Men projektet vedr. dansehuset omhandler kun kapellet/der indvendige. Dvs. at pladsen uden for ikke er en del af projektet og heller ikke bliver det. Hvis der skal gøres noget ved pladsen udenfor, vil det kræve et helt nyt projekt.

ØKONOMI

Som udgangspunkt er der ikke nogen frie midler på Kultur- og Fritidsudvalgets budget. De forslag, der kræver kommunal finansiering, kan ikke gennemføres indenfor de eksisterende økonomiske rammer.

VIDERE PROCES

Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen behandler det endelige forslag til bydelsplan for Bispebjerg henholdsvis den 28. september og den 14. oktober 2010.

Carsten Haurum

/Mads Kamp Hansen

Kultur- og Fritidsudvalgets beslutning i mødet den 19. august 2010:

Indstillingen blev godkendt.

Til Økonomiudvalget

Dato:

Sagsnr.: 2010-85517
Dok.nr.: 2010-445260

Socialudvalgets høringssvar vedr. bydelsplan for Bispebjerg

Socialudvalget har på mødet d. 18. august 2010 behandlet forslag til bydelsplan for Bispebjerg. Udvalget er blevet bedt om at komme med faktuelle kommentarer samt tilkendegive, hvorvidt nogle af de foreslåede indsatser kan realiseres inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Socialudvalget har følgende kommentarer til bydelsplanen:

Tryghed og trivsel i Bispebjerg:

Socialudvalget finder bydelsplanens tema "Tryghed og Trivsel" velvalgt og relevant for området. Under temaet tryghed og trivsel nævnes det, at udfordringerne i boligområdet generelt er meget store. Ifølge kommunens tryghedsindeks er beboerne i den sydlige del af Bispebjerg da også generelt mere utrygge end gennemsnittet af københavnere, og der er særlig et fortsat behov for intensiv indsats syd for Bispebjerg Kirkegård og ved Nørrebro Station. Det er dog også værd at bemærke, at der samlet set er sket en forbedring i beboernes tryghed i Bispebjerg fra 2009 til 2010.

I forhold til oprettelsen af en ny tryghedsfremmende organisering omkring Dortheavej gør Socialudvalget opmærksom på, at Socialforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen allerede indgår i et tværfagligt samarbejde i alle bydele med det formål at styrke den tidlige indsats såvel som det forebyggende arbejde blandt børn, unge og deres familier (jvf. § 49 i Serviceloven). Såfremt der skal arbejdes med en organisering af det tryghedsfremmende arbejde i området omkring Dortheavej er det således væsentligt, at der ikke etableres unødigt mange nye fora og strukturer, men at organiseringen tager udgangspunkt i allerede eksisterende samarbejdsrelationer i bydelen og medtænker ovennævnte tværfaglige råd.

Tryghed og institutioner for udsatte borgere:

I bydelsplanen nævnes en række institutioner for udsatte grupper, som lokaludvalget oplever, kan bidrage til utryghed i området. Det er imidlertid afgørende for Socialudvalget at understrege, at institutioner m.v. for udsatte grupper langt fra altid skaber problemer i lokalområderne. Socialudvalget henstiller derfor til, at man er varsom med på forhånd at beskrive disse institutioner som et problem og derved potentielt bi-

Rådhuset
1599 København V

Telefon
33 66 33 66

Direkte telefon
33 66 24 51

Telefax
33 66 70 75

E-mail
Mikkel.Warming@sof.kk.dk

www.kk.dk

drage til stigmatisering af udsatte grupper. Socialudvalget er således heller ikke vidende om, at de nævnte institutioner for udsatte grupper har bidraget til uroen i området.

Socialudvalget kan oplyse følgende i forhold til realiseringen af indsatserne indenfor de eksisterende økonomiske rammer:

Socialudvalget gør opmærksom på, at Socialforvaltningen i 2011 og 2012 har afsat midler til at knytte socialrådgivere til udvalgte daginstitutioner i Bispebjerg, hvilket ligger i tråd med lokaludvalgets ønsker i forhold til kommunens arbejde med tidlig og forebyggende indsats.

Endeligt tager Socialudvalget det til efterretning, at lokaludvalget ønsker de prioriterede indsatser i bydelsplanen fremmet ved budgetforhandlingerne.

Venlig hilsen

Mikkel Warming

PROTOKOL ... fortsat

for mødet den 18.08.2010

---

12. Høring om udkast til bydelsplan for Bispebjerg (2010-114218)

Børne- og Ungdomsudvalget skal afgive en udtalelse over udkast til "Bydelsplan for Bispebjerg", som omhandler lokalt formulerede principper for bydelens fremtidige udvikling i relation til byens centrale målsætninger, jf. Kommuneplanstrategien.

INDSTILLING OG BESLUTNING

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller,

1. at Børne- og Ungdomsudvalget godkender forslag til høringssvar om udkast til "Bydelsplan for Bispebjerg"

PROBLEMSTILLING

Borgerrepræsentationen godkendte den 21. februar 2008 konceptet '10-i-en', der fastlægger rammerne for bydelsplanlægningen i Københavns Kommunes 10 bydele (BR 100/08). Heraf fremgår, at der skal udarbejdes en bydelsplan for hver bydel i perioden 2008-2011, og at arbejdet med bydelsplanlægningen organiseres i 3 bølger. Første bølge omfattede Valby, Vanløse og Østerbro, og bydelsplanerne blev efter høring godkendt af Borgerrepræsentationen den 10. juni 2009. Anden bølge omfatter Amager Øst, Amager Vest, Bispebjerg og Vesterbro/Kongens Enghave. Bydelsplanerne er udarbejdet af Økonomiforvaltningen i et tæt samarbejde med de respektive lokaludvalg og i samråd med repræsentanter for fagforvaltningerne, herunder de respektive Børne- og Ungdomsområder.

Økonomiudvalget har i mødet den 1. juni 2010 godkendt at sende udkast til bydelsplanerne i anden bølge i høring i alle fagudvalg og de respektive lokaludvalg m.fl. Af indstillingen til Økonomiudvalget fremgår, at fagudvalgene opfordres til at bidrage med faktuelle kommentarer samt tilkendegive, hvordan bydelsplanerne kan indgå i det fremtidige arbejde, herunder om der er forslag, der kan gennemføres inden for de eksisterende rammer og hvilke forslag fagudvalgene kan have interesse i at fremme ved budgetforhandlinger.

LØSNING

Udkast til "Bydelsplan for Bispebjerg" er indeholdt i en vision om Bispebjerg som *"Bydelen på toppen med højt til loftet"*, idet udkastet indeholder et bydelskatalog med 3 temaer: *den grønne bydel, den kreative bydel og tryghed og trivsel*.

Under temaet *"Tryghed og trivsel"* sætter Lokaludvalget fokus på emner, som berører børne- og ungdomsområdet.

PROTOKOL ... fortsat

for mødet den 18.08.2010

Det omhandler opsøgende arbejde blandt udsatte unge, styrkelse af klubtilbud, tidlig og forebyggende arbejde i forhold til børn m.v., idet Lokaludvalget gerne ser den kommunale indsats styrket med f.eks. socialrådgivere i institutioner, fastholdelse af "familieforum" (sundhedsplejersker) og kortere ventetider til PPR. Temaet skal ses som et bidrag til Sikker By-arbejdet og som et supplement til Ungebydelsplanen for Bispebjerg, som blev udarbejdet af Børne- og Ungdomsforvaltningen i et tværsektorielt samarbejde og godkendt i Børne- og Ungdomsudvalget den 16. december 2009. Temaet flugter Ungebydelsplanens tre indsatsområder: opsøgende arbejde over for udsatte unge, job og uddannelsesmuligheder til unge samt styrkelse af Tagensbo Skole. I tråd med denne plan foreslår Lokaludvalget, at Børne- og Ungdomsforvaltningen på samme måde udarbejder en børnebydelsplan for Bispebjerg for derved at sikre koordination og innovation ved en tidlig forebyggende indsats.

Lokaludvalget foreslår endvidere, at der gennemføres en ekstern evaluering af konsekvenserne ved strukturændringerne på skoleområdet. Evalueringen skal følges op af konkrete handleplaner med henblik på at styrke folkeskolerne og samarbejdet mellem skolerne på Bispebjerg. Det forudsættes, at alle parter (elever, forældre, skoler, organisationer, politikere m.fl.) inddrages i processen, som foreslås gennemført over 2 år. I den forbindelse vil Lokaludvalget tage initiativ til etablering af et bydelsdækkende fællesforum for debat, udvikling og evaluering af fremdriften i handleplanen for folkeskolerne.

For en nærmere beskrivelse af visioner og forslag m.v. henvises til udkast til "Bydelsplan for Bispebjerg".

Børne- og Ungdomsforvaltningens høringssvar

Børne- og Ungdomsforvaltningen foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget afgiver følgende høringssvar til Økonomiudvalget:

"Såvel processen ved tilblivelsen af som selve forslaget til "Bydelsplan for Bispebjerg" vidner om et stort og bredt engagement hos lokaludvalg og lokalbefolkning på Bispebjerg om visioner og konkrete handlinger for udvikling af bydelen. Børne- og Ungdomsudvalget har med stor interesse noteret sig udkastets visioner og ideerne.

Som det fremgår af udkastets tema om *Tryghed og trivsel* flugter Lokaludvalgets forslag om blandt andet tidlig forebyggende indsat, opsøgende arbejde blandt unge udsatte de indsatsområder, der er opstillet i den Ungebydelsplan, som Børne- og Ungdomsforvaltningen har udarbejdet i et forbilledligt samarbejde med blandt andre Lokaludvalget, organisationer og andre forvaltninger m.fl. Initiativer på dette område vil derfor naturligt gennemføres i et koordineret samarbejde inden for rammerne af denne Ungebydelsplan. Tilsvarende kunne det være hensigtsmæssigt at udarbejde en Børnebydelsplan, som foreslået af Lokaludvalget. Børne- og Ungdomsudvalget vil inden et sådant initiativ tages først indhente erfaringer fra arbejdet med den netop vedtagne Ungebydelsplan. Udvalget har desuden på sit møde den 5.5.10 behandlet et medlemsforslag om muligheden for

PROTOKOL ... fortsat

for mødet den 18.08.2010

---

iværksættelse af særlige tiltag på børneområdet i Bispebjerg og på Nørrebro. Forslaget forventes snarest behandlet af udvalget ifm. forslag til en række integrationsinitiativer.

Børne- og Ungdomsudvalget værdsætter Lokaludvalgets store interesse for udvikling af folkeskolerne på Bispebjerg, herunder det særlige fokus på den nydannede Tagensbo Skole. Som det fremgår af Ungebydelsplanen er der fokus på området omkring og dermed betydningen for skolelivet på Tagensbo Skole. Børne- og Ungdomsudvalget vil anbefale, at Lokaludvalgets forslag om rammerne for og gennemførelse af en evaluering og efterfølgende handleplan for skoleudviklingen på Bispebjerg drøftes i et tæt samarbejde med det lokale Børne- og Ungdomsområde for Bispebjerg og skolerne (skolebestyrelse, ledelse, lærere m.fl.).

Med disse bemærkninger kan Børne- og Ungdomsudvalget tilslutte sig udkastets temaer for så vidt angår børne- og ungdomsområdet. Medlemmerne af udvalget tager generelt forbehold for udkastet til "Bydelsplan for Bispebjerg" under hensyn til den videre behandling af det samlede forslag."

ØKONOMI

Høringssvaret har ingen direkte økonomiske konsekvenser.

VIDERE PROCES

Efter høringen af fagudvalgene og bydelsudvalgene m.fl. forelægges forslaget på ny Økonomiudvalget den 28. september 2010 med henblik på endelige behandling i Borgerrepræsentationen den 14. oktober 2010.

Else Sommer

/Jesper Rønnow Simonsen

BILAG

1. Forslag til "Bydelsplan for Bispebjerg"
2. Økonomiforvaltningens indstilling til Økonomiudvalgets møde den 1. juni 2010

Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning den 18.08.2010

Indstillingen blev godkendt med følgende tilføjelse til høringssvaret: "Udvalget takker for lokaludvalgets bidrag og glæder sig til at indgå i et samarbejde om bydelsplanen. Dog er drifts- og

PROTOKOL ... fortsat

for mødet den 18.08.2010

---

anlægsbudgettet for BUF presset og BUU ønsker derfor at fokusere resurserne på kerneydelserne i den nære fremtid."

C, O og V havde følgende protokolbemærkning: "Vi finder det dybt kritisabelt, at en velfungerende, men bevidst og organiseret voldelig gruppe unge er blevet prioriteret af venstrefløjen på bekostning af Bispebjergs øvrige borgere, da man ødelagde Kulturhuset ved at lave det til ungdomshus. Konsekvenserne ser vi i dag, hvor området omkring Dortheavej er hærget af graffiti, drengebander og utryghed. Dette bør der tages hånd om fra BRs side."

Økonomiudvalget
Københavns Rådhus
1599 København V

Dato: 31-08-10

Sagsnr.: 2010-87964
Dok.nr.: 2010-538088

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens hørings svar vedrørende Bydelsplan for Bispebjerg

Økonomiudvalget har sendt Bispebjerg bydelsplan i høring med en anmodning om, at fagudvalgene tilkendegiver, hvilke temaer/indsatser i bydelen, de særligt vil prioritere at arbejde videre med, hvordan de vil arbejde videre med indsatserne og afsætte ressourcer til arbejdet.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vurderer, at indholdet i bydelsplanen generelt set er i overensstemmelse med Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets målsætninger og indsatsområder.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bifalder visionerne om skabelsen af et grønt kraftcenter og Bispebjerg som en kreativ bydel, da disse visioner er vigtige for skabelsen af en dynamisk bydel, der kan medvirke til at øge trivselen for borgerne i bydelen.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget opfordrer lokaludvalget til i det videre arbejde med bydelsplanen at sikre, at bydelens etniske minoriteter bliver inddraget de lokaldemokratiske institutioner og borgerinddragelsesprocesser i bydelen.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget opfordrer Lokaludvalget til, at der i indretningen af nye byrum ligeledes fokuseres på det integrationsmæssige potentiale i denne del af planen. Herunder muligheder for brobygning mellem bydelen og det øvrige København, samt ikke mindst skabelsen af rum for positive møder blandt bydelens beboere på tværs af alder, indkomst og etnisk oprindelse.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bifalder ligeledes lokaludvalgets overvejelser og visioner om udviklingen af bydelens kreative erhverv samt visionerne om at engagere de kreative iværksættere i både den kulturelle, sociale og erhvervsmæssige udvikling i bydelen.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget ser frem til at følge arbejdet med at inddrage de kreative erhverv og entreprenører i bydelens udvikling og følge de potentielle synergier mellem kulturelt og socialt iværksætteri, der kunne tænkes at opstå i arbejdet med temaet 'den kreative bydel'. Herunder eksempelvis nye arbejdspladser og praktikpladser for borgere uden for arbejdsmarkedet og fritidsjob til bydelens børn og unge.

Rådhuset
1599 København V.

Telefon
33 66 28 51

Telefax
33 66 71 30

E-mail
borgmester@bif.kk.dk

www.bif.kk.dk

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget ser det som meget positivt, at Lokaludvalget ser det som sin opgave at medvirke til en indsats over for social marginalisering. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bifalder således Lokaludvalgets strategiske fokus på bydelens udsatte lokalområder, og Lokaludvalgets overvejelser om, hvordan bydelsplanen kan medvirke til at styrke denne indsats. Særligt lokaludvalgets fokus på børn og unge, herunder bydelens skoler, ligger i god tråd med nuværende politikker på integrationsområdet.

Sidst men ikke mindst har Beskæftigelses- og Integrationsudvalget hæftet sig ved planens fokus på tryghed. En sikker og tryk by er af afgørende betydning for borgerens mulighed for at gøre brug af og blande sig i byen. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bifalder bydelsplanens fokus på øget tryghed for borgerne i Bispebjerg, og udvalget ser det derfor som centralt, at eksisterende kommunale erfaringer og metoder fra lignende indsatser i Valby og på Nørrebro, søges udviklet og tilpasset til bydelens behov.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget bemærker, at forvaltningens indsatser som udgangspunkt er bydækkende og som sådan ikke har et særskilt geografisk fokus. Undtaget er visse politisk prioriterede indsatser i de udsatte boligområder. Udvalgets integrationsmidler er i overvejende grad udmøntet til bestemte formål og indsatser, fx. Hot Spot indsats, Task Force Integration, projektstyring mm. Det er således ikke muligt at afsætte særskilte ressourcer til bydelsarbejdet, men forvaltningen vil være i dialog med henholdsvis lokaludvalget om behovene for særskilte initiativer.

Venlig hilsen

Klaus Bondam

KØBENHAVNS KOMMUNE
HANDICAPRÅDET

Økonomiforvaltningen
Københavns Rådhus
1599 København V

12-07-2010

Sagsnr.
2010-104577

Dokumentnr.
2010-473384

Til Økonomiforvaltningen

Handicaprådets hørings svar vedr. forslag til bydelsplaner for Amager Øst, Amager Vest, Bispebjerg og Vesterbro - Kongens Enghave

Handicaprådet takker for det tilsendte høringsmateriale og finder bydelsplanerne for interessante og spændende.

Handicaprådet mener, at det er vigtigt at bydelsplanlægningen sker i dialog med borgerne og finder derfor borgerinddragelsesaktiviteterne i forbindelse med udarbejdelsen af bydelsplanerne og fokuset på netværksdannelser positive.

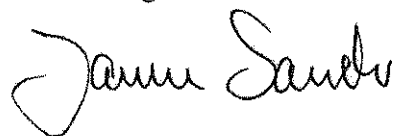
Endvidere ønsker Handicaprådet, at understrege at byens rum skal være tilgængelige for alle københavnere. Rådet betragter det som yderst positivt, at tilgængelighed i Amager Vest bydelsplan er prioriteret som et selvstændigt indsatsområde med fokus på en tilgængelighedsrute, en kampagne for bedre adgang, en tilgængelighedspulje og endelig en hjemmeside, hvor borgere kan gøre opmærksom på oplevede problemer med tilgængelighed. Rådet opfordrer til, at tilgængelighed også prioriteres i øvrige bydele fx i forlængelse af de formulerede temaer; hhv. Kgs. Enghaves "Byliv" især i forbindelse med arbejdet omkring de fysiske rammer omkring Mozart Plads, Vesterbros "Plads til alle" og Amager Østs "Levende byrum". Der er væsentligt, at der ikke skabes nye barrierer for mennesker med handicap. Samtidig vil rådet gøre opmærksom på, at det ikke alene er fysisk tilgængelighed, der skal indtænkes i arbejdet med bydelsplaner men også fx informationstilgængelighed i forbindelse med formidling og dialog. Alle borgere skal have lige muligheder for at deltage i bylivet.

Handicaprådet opfordrer til, at bydelsplanerne har fokus på inklusion og mangfoldighed. Rådet finder det positivt, at Amager Øst har valgt at arbejde med temaet "Fællesskab og rummelighed" og opfordrer øvrige bydele til ligeledes at fokusere på inklusionsstrategier, hvor alle samfundsgrupper indtænkes, herunder borgere med handicap.

Endelig vil Handicaprådet opfordre til dialog om handicappolitiske spørgsmål i forbindelse med det videre arbejde med bydelsplanerne, idet rådet gerne inddrages i udmøntningen af de prioriterede projekter.

På vegne af Handicaprådet,

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, reading "Janne Sander". The signature is written in a cursive, flowing style.

Janne Sander,
Formand for Københavns Kommunes Handicapråd

Til: Københavns Kommune, Økonomiforvaltningen
Fra: By & Havn
Emne: Høringssvar

Høringssvar til bydelsplaner

By & Havn er blevet opmærksom på bydelsplanerne og har følgende bemærkninger til Bydelsplan for Amager Vest, Amager Øst samt Vesterbro/Kgs. Enghave.

20. august 2010

By & Havns gennemgang af Bydelsplan Amager Vest medfører følgende kommentarer:

Side 8

Karakteristikken og fakta om Ørestad synes unuanceret og udokumenteret (Faktaark vedlægges til information).

Ørestad Nord fremhæves i afsnittet. På den baggrund bør de øvrige kvarterer i Ørestad også karakteriseres tilsvarende.

Lejlighederne i Ørestad beskrives som dyrere end i resten af byen. Der savnes dokumentation for den påstand. Ejerlejligheder i Ørestad er f.eks. billigere pr m² end lejligheder i andre nye bydele f.eks., på Islands Brygge.

Afsnittet kunne også vægte Ørestads tætte forbindelse til Fælled og naturen, den gode kollektive transport, at der samlet er bygget ca. 3.400 lejligheder og etableret en række små og store virksomheder etc.

Side 14

Vendingen 'i takt med Ørestads udvidelse' benyttes. Afgrænsningen af Ørestad er fastlagt i diverse plangrundlag. Derfor synes det mere korrekt at tale om 'Ørestads udbygning'.

Side 13 og 19, vedrørende grønne tage

Ørestad er fra start bygget op med et todelt regnvandssystem, hvilket betyder, at regnvand fra tage bruges aktivt, idet det ledes fra tage ned til kanalerne. Derfor må tage ikke gødes. Man bør også tage højde for, at jo flere tagflader, der begrønnes, desto mindre vand vil der blive ledt ud i kanalerne, hvilket kan føre til en ringere vandkvalitet i kanalerne.

Side 23

I relation til sammenbinding af byområder vil By & Havn henvise til, at en kommende udvikling af Rigsarkivgrunden naturligt kan blive bindeled for de omkringliggende kvarterer med fokus på byliv, kultur, detailhandel, café og restaurantmiljø mv.

Side 24, højre spalte øverst:

En gennemgående sti i bydelen med konceptuel sammenhæng er en god idé. Selv om der allerede er anlagt den nord-sydgående cykelrute langs Metroen, kan stinettet udbygges. By & Havn har følgende forslag:

- By & Havn opfatter at Bydelens Sti er forskellig fra cykelruten, og er en sti, hvor fodgængernes vilkår understøttes. På den baggrund vil det være oplagt, at stien på strækningen mellem Vejlands Allé og Øresundsforbindelsen forløber på sivegaden langs kanalen frem for ad den grønne cykelrute.
- Efter ruten er gået igennem det midlertidige aktivitetsområde Plug N Play ender ruten ved søerne i Ørestad Syd. Ny bro som angivet over Øresundsforbindelsen er ikke finansieret.
- Stinettet vil kunne suppleres med en vestlig rute via Islands Brygges og Amager Fælled til Ørestad Syd. Derved vil man have mulighed for at gå i et loop.

Side 25

Kortet kan med fordel suppleres med markering af gymnasiet og den kommende Ørestad City Skole.

Side 26

Afsnittet om Ørestad er unuanceret og indeholder en del postulater som f.eks. "øde", "enlig DøgnNetto" og "Fields er eneste fungere byrum" osv. Afsnittet kunne f.eks. betone, at der gøres meget for at understøtte den nye bydel og det spirende liv med bager, caféer, kiosk, tøjbutik, Netto etc. og at der også i fremtiden vil blive gjort meget. Det kunne endvidere fremhæves, at:

- Der er masser af gode udearealer i Ørestad. Senest er der anlagt lommeparker i Ørestad City
- Der er anlagt en golfbane
- Den kommende skole indeholder bibliotek og kulturhusfaciliteter.

Følgende beskrivelse: "Ørestads Boulevard byder ikke på byrum, der giver plads til byliv, og Byparken, der burde være samlingspunkt for Ørestad City er så stor, at den næsten opleves som tom", synes at være unuanceret og udokumenteret.

Selskabet vil for god ordens skyld gøre opmærksom på, at:

- Det blot er 6 - 7 år siden Byparken blev anlagt. I 2008 blev næste lag i form af aktivitetscirklerne taget i brug, og der blev i 2010 plantet yderligere 60 større træer i parken. Det tager i sagens natur tid før beplantningen for alvor tager form og fylder byrummet ud. I relation til den kommende skole vil der blive anlagt en kunstgræsbane i parken.
- Byliv og bevægelse i gadeplan søges bl.a. etableret langs sivegaden mellem Vejlands Allé og Øresundsforbindelsen. Konkret anlægges grundejerforeningen i Ørestad City to lommeparker på denne strækning. Her findes også caféer mv.
- Vinteren 2010 var tilstrækkelig kold til, at beboerne skøjtede på kanalen langs sivegaden. Sådan kan kanalen fungere som byrum.

Endelig finder By & Havn, at de oprindelige planer, hvor Indvej og Hovedstien lå i forlængelse af hinanden og således bandt den tætte by sammen med den vilde natur, fortsat er en god idé.

Side 27, afsnit 7

Der står anført, at *"Der indtil videre ikke er udpeget potentielle lommeparker i Ørestad..."*

Dette er ukorrekt. Der er som nævnt anlagt foreløbig én lommepark (og én mere er på vej) i Ørestad City, og grundejerforeningen har, såfremt der kan rejses finansiering, intentioner om anlæg af flere lommeparker.

Selskabet vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at Københavns Kommune overfor grundejerforeningen har afslået at medfinansiere en lommepark nord for VM-Bjerget. Idéoplægget til den lommepark er tænkt med en aktivitets- og idrætsprofil, som vil være et naturligt aktiv for den kommende skole i Ørestad City. Afslaget betyder, at det ikke vil være muligt at få den forventede støtte fra Lokale- og Anlægsfonden.

Der står anført, at *"Etablering af et midlertidigt kulturhus kræver grundejernes tilladelse samt tilvejebringelse af finansiering. Københavns Kommune opfordrer til lokaludvalget til at kontakte grundejerne mhp. en dialog herom."*

Det er By & Havns opfattelse, at anlæg og drift af kulturhuse – midlertidige som permanente – er en kommunal opgave. Det bør derfor være Københavns Kommune, som tager stilling til, hvorvidt der skal være et kulturhus i Ørestad City. I den forbindelse gøres opmærksom på, at By & Havn har tilbudt at medfinansiere en ombygning af den tidligere cykelkælder – også kendt som 'Under Vand' - under Kay Fisker Plads til et alternativt kulturtilbud i Ørestad.

Side 31

Der står beskrevet, at Borgerrepræsentationen har udpeget 14 mulige lommeparker i hele København. Selskabet vil igen henlede opmærksomheden på, at Grundejerforeningen i Ørestad City i løbet af sommeren 2010 etablerer to lommeparker.

Side 37, afsnit 11c

Cykelkælderen 'Under Vand' kunne nævnes som mulighed for "kulturel legeplads", alternativt kulturhus eller lign.

By & Havns gennemgang af Bydelsplan Amager Øst medfører følgende kommentarer:

Side 23

På kortet peges på: *"Muligt område til etablering af rekreativ park på Prøvestenen"*. Der er mulighed for rekreative aktiviteter på den sydlige del af Prøvestenen, men hvad angår rekreativ park på Prøvestenen foreligger der ingen planer om at ændre Prøvestenens nuværende anvendelse til havneformål. By & Havn kan konstatere, at Københavns Kommune i sit svar er opmærksom på Prøvestenens industri og aktiviteter.

Side 26

"Lokaludvalget ønsker, at Prøvestenen med dens nuværende funktioner afvikles". Som nævnt er der ingen planer om at ændre den nuværende anvendelse og det skal påpeges at de havnerelaterede funktioner på Prøvestenen er af væsentlig betydning for By & Havns forretningsområde.

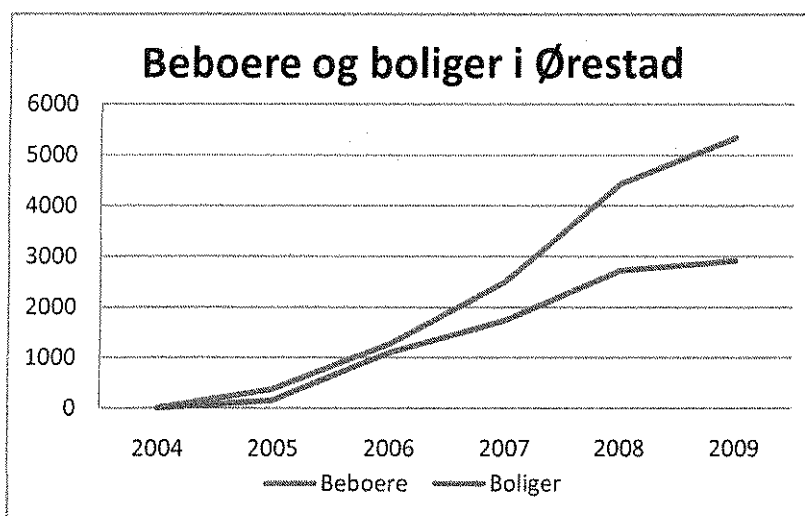
Lokaludvalget foreslår: "at der arbejdes på at lave et vandsportsstadion ved kanalen mellem Prøvestenen og Kløvermarken". By & Havn gør opmærksom på, at området ligger inden for Prøvestenens sikkerhedszone, samt at Lokalplan 326-1 rummer mulighed for etablering af vandaktiviteter inden for den sydlige del af Prøvestenens udvidelse.

By & Havns gennemgang af Bydelsplan Vesterbro / Kgs. Enghave medfører følgende kommentar:

Side 21

By & Havn er enig med Københavns Kommune og anser ikke den nordlige del af Tippen som fredningsværdig. By & Havn er åben over for midlertidig anvendelse af den nordlige del af Tippen til rekreativ anvendelse, men selskabet finder, at området fortsat har potentiale til boliganvendelse, og har - som også angivet i høringsvar til kommuneplanen - ønsket at fastholde, at området disponeres til senere anvendelse til boliger.

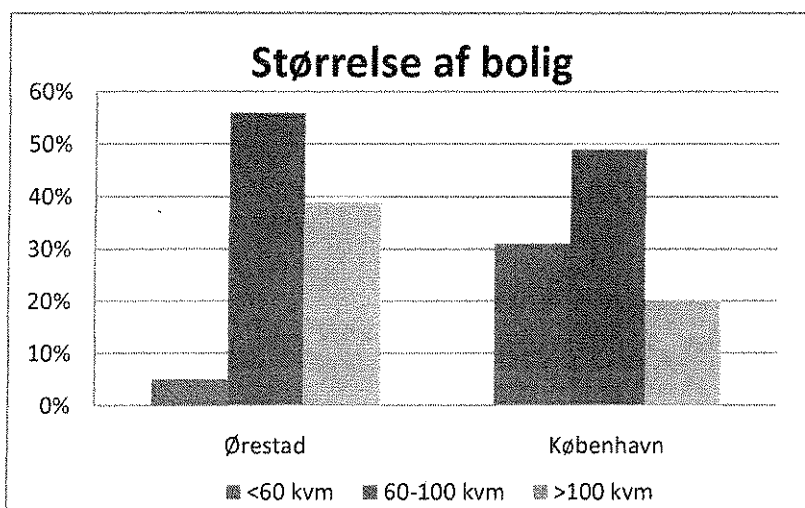
Boliger og husstande i Ørestad

Kilde: Københavns Kommunes Koncernservice, pr. 1. januar årligt

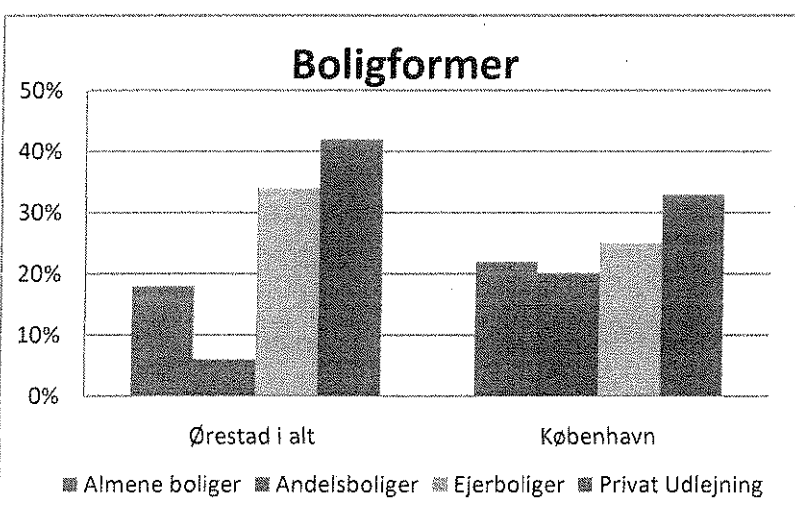
Der bor i dag ca. 5.400 indbyggere i Ørestad fordelt på ca. 3.400 boliger. Heraf ligger 1.800 boliger i Ørestad City.

Andelen af 16-66 årige, der er i arbejdsstyrken er væsentlig højere i Ørestad (88%) end i resten af København (81%). Tilsvarende er også den gennemsnitlige husstandsindkomst i Ørestad højere. Gennemsnit pr. husstand i København er knap 300.000 kr. og 340.000 kr. for Ørestad.

Kilde: Københavns Kommunes Koncernservice, pr. 1. januar 2010

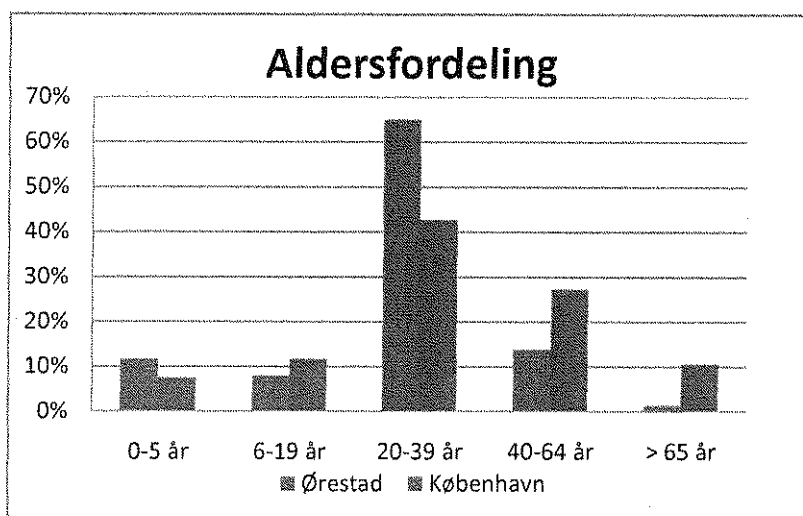
Ørestad er – i modsætning til resten af København – kendetegnet ved en høj andel af store boliger. Næsten 40 pct. af boligerne er over 100 m². I resten af byen er blot 20 pct. over 100 m². Andelen af små boliger udgør primært kollegier og ungdomsboliger i alt 755 boliger.

Ørestad en mangfoldig bydel med blandede ejerformer. Andelen af ejerboliger og private udlejningsboliger er relativt høj mens andelen af almene boliger ligger lidt under niveau i forhold til resten af København.

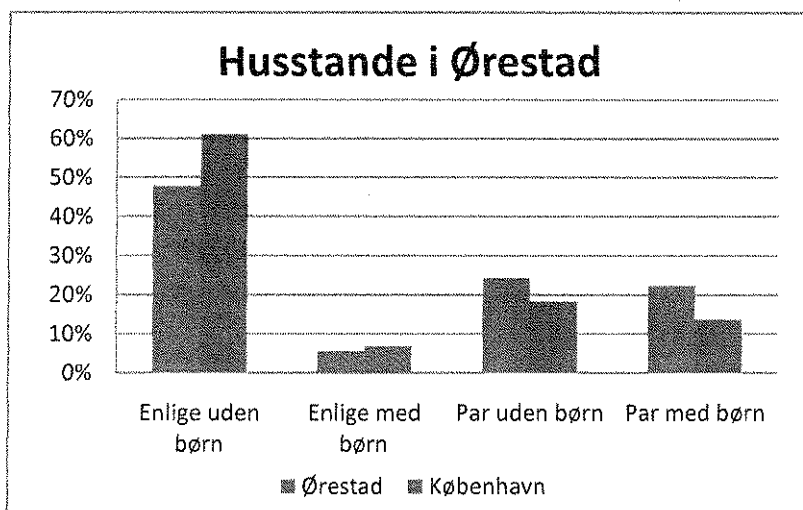
Bilrådigheden, målt som antal personbiler pr. 100 husstande, i Ørestad ligger lidt over gennemsnittet for resten af København. Ca. 2 ud af 5 husstande har bil.

Kilde: Københavns Kommunes Koncernservice, pr. 1. januar 2010

Kilde: Københavns Kommunes Koncernservice, pr. 1. juli 2009

Ørestad er en ung bydel. Ikke blot at det kun 10 år siden de første byggerier stod færdig. Befolkningssammensætningen er også relativ ung. Næsten 2 ud 3 er mellem 20 og 40 år og der er relativt mange børn i institutionsalderen. Omvendt er andelen af indbyggere over 40 år markant lavere end i resten af København.

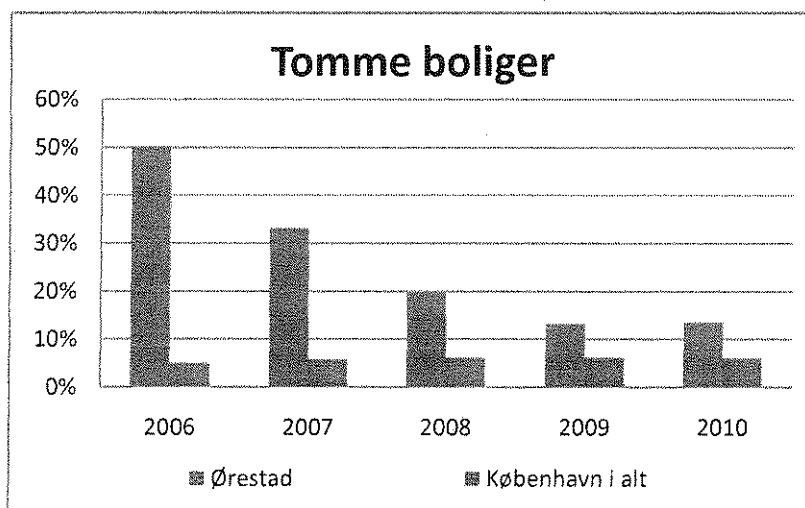

Kilde: Københavns Kommunes Koncernservice, pr. 1. januar 2010

Der er væsentlig flere par både med og uden børn i Ørestad. Tilsvarende er der langt færre enlige i bydelen sammenlignet med resten af København.

Mange unge familier vælger en bolig i Ørestad som rammen for deres børns opvækst. Dette er kendetegnede for mange af de nye bydele i København og understreger dermed også behovet for at sikre børneinstitutioner og skoler i de nye bydele.

Kombinationen af relativt store boliger, moderne arkitektur, nærheden til City og god kollektiv transport gør det attraktivt for mange familier at flytte til Ørestad og dermed et attraktivt alternativ til en bolig uden for København.

Kilde: Københavns Kommunes Koncernservice, pr. 1. januar årligt

Ørestads boliger er meget populære. Selvom andelen af tomme boliger i Ørestad (knap 14%) er højere end gennemsnit for resten af byen (ca. 6%) er det meget lavt sammenlignet med hvad der er generelt for nye bydele.

Siden 2006 er antallet af tomme boliger faldet markant i Ørestad.